

صاحبزادی: احمد ناج الدین
و یعقوب کمال

آبونه بدلی

مالک آئیه ایچون
سنه لکی ۵۰ غروش
آئی آیلنی ۲۵ غروش

روسیه ایچون سنه لکی
۶ آئی آیلنی ۳ روبله
سائر ممالک اجنبیه
سنه لکی ۱۲ آئی آیلنی
۶ فرانقدر .

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

تغلا مسلمان

۱ ۳ ۲ ۸

وجعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا . . .

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامیه باصت لطفه لور مجلد در
تاریخ تأسس ۳۲۸ مولد النبی

مدیر مسئولی
عنان جودی

محل اداره :

استانبول : بازید
چادر جیلرده

اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیه
عائد مقالات و آثار
مع المثنویه درج
اولته جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

قولاید. حاجی بابا ریمز ہمنارینہ جہ حاجت یوق، زیر احرم شریفک چہار اطراف ہپ مدرسه اولوب ہونلرک اکثری متعلبارک بدتعلبارینہ یکمیش سہ ذہ فقط ہر مقدار کتہ مدرسه خالیجہ باقی اولوب دار العجزہ ہیئتہ کیرہ شدہ. اگر حکومت سنیہ ہوراسندہ احیاء علوم دین ونشر مغارف اتمک مرانندہ اولورسہ موجود اولان مدرسلری مدرسه ہیئتہ ارجاع اتمککھ اصلاح اتمکسندہ ہاکہ متعلبارک بدتعلبارینہ کچار بیدہ یارندن اخراج ایدرسہ ہوبایدہ مشکلات چکمز ظن ایدرم. اگر دہ حکومت سنیہ برطاقم اولور اولور اوہام واعیہ لہ بناہ رخاوت کوسترہ رک اہمال ایدرسہ اووقت حاجی بابا ریمز دہ بزم آرزو ایتدکمری باغزلر و باہما مقدمہ معذوردرلر. زیر اکندی یدندہ موجود اولان سرمایہ سنی محافظہ باندہ مسالہ کوسترہ رک سرمایہ سز قلان برتیلہ یدہ ماونتی مدایدہ جک کیمہ ہولنہ مسی بر امر طبیعیدر. زیر موجود اولان سرمایہ سنی محافظہ ایدہ بین و محافظہ اتمیہ سعی و غیرت اتمین بر مسالہ کارک خارجک ماونتیہ حاصل اولان سرمایہ سنی غالب اتمہ سیدہ امر بدیہیدر. وجریان احوال و تاریخ بزم ہونی آجیق کوسترہ یور. مرحوم تیمور ہولاط ہای آچورین وظریف ہای اوتامیشف وغیرہ ہای ہورادہ ہر مدرسہ انشا اتمک قضیہ کلدیار دہ مدارس موجودہ نک یدہ تعلیم کچدیکہ مطلع اولدقاری کبی نیت ایتدکاری شیدن واز کچہرک کتوردکاری مبانی مملکتارینہ کیرو کتوردیار. تیمور ہولاط مرحوم فقیرہ شونیت ایلہ کادیکنی افادہ ایدوب مدرسہ یہ لایق ہر خانہ باقی دیدکارندہ فضیلتو محترم برادریمز قاضی عبدالرشید افندی ابراہیم حضرتلری حاضر ایدیلر خاطرندہ در. ہایدی حاجی بابا ریمز ہمت وغیرت ایدہ رک دارالعلوم بناسنی وجودہ کتورسونلر، فقط اوبنا ماک ادارہ سنی کیمک یدندہ اولہ جق و آنک انجورسندہ کیمار عصر حاضریمزہ مطابق تعالیم وتدریسدہ ہولنہ جقار؟ اولہ مقتدر ذواتر موجود میدر عجب؟ موجود اولدیننی تقدیردہ ہورادہ اولانلر خارج دن جلب اتمیہ راضی اولورلرمی؟ ایشہ اصل مشکلات ہوراسندہ در. بنا قولای (ہمتہ الرجال تقاع الحیال) وقفنچہ وجوددہ کاور.

ترین ایتدی. عاقبت ہر واحدی ہر دشمن قوجانہ آتلدی کتدی. مولای متعالہ ویرمش اولدیننی نعمتی الیتہ تغیر ایتدی. اللہ بن قورقز، بزم مرحمت انجور آنملر جہ مزہ مسلط اولدی.

ای ایرانی قردشار! هیچ اولورسہ ہوندن صوکرہ عتلمزی باشیمزہ توہایلم. ہو تعصبدن واز کچہرک الدالہ ویرم. اگر بزم اولور دہ کندمزی توہایلہ بیاورسہ ک. سنیہ اخوت میدائی آجیقدر. سنیہ ایران ایرانیلر انجور اولور. سنیہ ایران ایرانیلرک مالیدر. ہپ ہونری الدہ اتمک انجور. ہپ ایرانی، ایران انجور چالشمق درکار اولور. ایرانک حیاتی ایرانیلر انجور مطلوب ایسہ صوکر فدا کارلنی کوسترہ ملی. ہوقہ ایران کیدیور....

عبدالرشید ابراہیم

— — —

مکہ مکرمہ دن مکتوب

برنجی مقالہ دہ عاجز لری حجاز و روسیہ مسلمانلری احوالہ دائر بعض بریادکاری مجاہد مجلہ تعارف مسلمین صحیفہ سنیہ یازمق عرض انظار قارئین کرام اتمکی وعد اتمکسہم. ہورستہ وارد اولان ۱۴ انجی عدد تعارف مسلمیندہ مکرمہ تلو برادریمز قریلی یعقوب کمال افندی جنابلری امضایہ احوال حجازہ دائر ہر مقالہ ونجابتو برادریمز احمد تاج الدین افندی جنابلری امضایہ روسیہ مسلمانلری احوالیہ دائر ہر مقالہ منظور عاجزی اولہرق وعد سابقہ انجازہ باعث اولدیلر. احوال حجازہ دائر یازمق ایسہ برطاقم ملاحظہ لردن طولانی ہر پارچہ کوچ وناموسم کوزوکیور. (رب مکہ نقول لصاحبہا دعنی) مثل شہورینک ہورادہ تطبیق اولنامی مناسب بلکہ الزم کوزوکیور. شو قدر دیہ یلورمکہ یعقوب کمال افندیکنک ظاہر متالہ سندن آکلاشدیننی ہورانک احتیاجی آنجق مکتب بناسینہ ایش جہتو حاجی بابا ریمز ہمت ایدوبدہ ہر دارالعلوم بنا ایدرسہ مقصد حاصل اولورمش کبی کوزوکیور. اگر بزم ہورادہ اولان احتیاج ہوقدر جک ایلہ مدفع اولہ جق ایسہ ایش

فقط او بئلك طاشاري تدريس وظيفه سنى ايفا ايدمه .
اوراده عصر حاضر موزه مطابق ايفاي وظيفه تدريس
ايدجك آدم لازم . بوسو آلره جواب ويره رك بوشكلا تى
حل ايمك ايجون بوراده اولانلرك احوال روحيه لرينه
اطلاع لازمدر .

فقير بونك اياروسنه كيدم . چونكه بنم بولديغ
محيط بونا مساعد دكلدر . فقط يقينه جريان ايتمش برحا .
دشني ذكر ايدم ! بوسه ابتداسنده معارفدن وياخود
مشيختدن اوچريوز غروش معاش ايله حرم شريفه ايكي
دانه مدرس تعيين ايمكله امر وارد اولدى وكيل ولايت
عطوفلو محمد امين بك قاضى معرفتيله برينه سيد عبدالله
زووى حضرتلريني وديكرينه اون سنه بش باره معاش سر
حسبه لله تدريس ايله اشتغال ايتمش مجاورلردن بريني تعيين
ايلدى . بوخير اهالى بيننده شايع اولور اولمز ارباب علم
واصحاب عمام هپ بردن بزم وظيفه موزه مجاورلر نه قارشور
ديه قيام ايدهرك مجاور مذكوري تمينه دلالت ايدن
سيد عبدالله زووى حضرتلريني تكدير ايتديار نهايت مجاور
مذكورك تعييننى ابطال ايتديار . ايسته بورا اهاليه سذك
احوال روحيه مى بر درجهيه قدر آكلاشيلمشدر ظن
ايدهرم . مجرد مجاور اولق مدرسه لكه مانع اولوب
اوليه جنى وبونكله تعاليك اسلاميت بلكه انسانيت ولاسيما
۲۰ نجى عصر مدنيتينه نصل مطابق اولاجنى محاكمه مى
قارئن كرامتلك افكار صحيحه لرينه حواله اولنور .
بوندن ماعدا قوه علميه واقتدار تدريسيه مسالم الكل
اولان شيخ شبيب مغربى جنابلريني ده بوراي تركه مجبور
ايتديار . بوبانده سويابه جك سوز چوق ايسه ده بولنديغ
محيطك مقتضاسنجه بوقدر جك ايله اكتفا ايميه مجبورم .
«سنة مالا مالى درست اى دريغا مجرمى»

اوت اورتاليغه معاش مسئله سى قارشوبو مجانا تدريس
ايديجى اولورسه اووقت سلسلجى آز اولور فقط جذاب حق
انبياي عظامى حقنده كلام قديمده (وما جملناهم جسداً
لايأكلون الطعام) بيوريسه نأمين معيشتمزلك تدريسه
كيم قيام ايدهر باره خصوصاً بويله وادئ غيژى زرعه ده .
روسيه مسلمانلرى احواليه كلاجه بوبانده كچن سنه دن

بيرو وصراف مستقيم صحيحه لرنده وبوسنه تعارف مسلمانين
ستونلرنده خيلى شيار يازدى . فقط مع التأسف كوريبو .
رمكنه حقيقت لايقيله جوده كر اولمور (ان الله يأمركم ان
تؤدوا الامانات الى اهله ا وادا حكمتكم بين الناس ان تحكموا
بالعدل . اعدوا هو اقرب للتقوى . وزنوا بالقسط
المستقيم) . آيت كريمه لرينه رعايت اولنور . قباحه آتجق
اسكيلرك بونلرينه تحميل اولنور . وبواسكيلره كيما
ياردم ايتدى بيان اولنمور بناء عليه بو خصوصه بيلدم
مقدار بى طرفانه بر قاچ سوز سوبامكى مناسب كوريبورم .
اوت روسيه مسلمانلرنده بر قاچ سنه لرمتمدم انتباه حاصل اولهرق اسكى
كيديشمزه كيتديكمز تقريده عافتمزك وخيم اوله جنى
درك ايدهرك اصول تعليم وتدريس وتربيه مرنى خيلى
تعديل ايدرك شامراه رقيه طوغرى قدم باصديار . بو
اشاده خلا فكيولرك بعضياري ايشك حقيقت وماهيتى
درك ايدهمدكلردن . وبعض ديكرلى درك ايتسه لر بيله
ارباب اصول جديده حسلرندنشى بونلرك علميه قيام
ايدهرك بونلرك مسلكلرى خلاف شريعت ومخالف مسلك
سلف در كى لاقرديار ايله عوام نامى اغفال ايميه
چالديار . بواشاده بو عاجزده اورالره كيتديكم وقت
تاره قلمله وتاره لسائله المزدن كلديكى قدر اصول جديدى
تقويه وتايدى صرف مقدردت ايتدك بونك اثرى هم ظاهر اولوب
جوق كيمسار اصول جديده لك لزومينه قناعت حاصل
ايتديار . مع مافيه اسكيلر طرفدن بك چوق تعريضه ده
هدف اولدق بوايسه هر كه معلومدر . بواشاده اصول
جديد اورالرده خيلى رقى ايتدى حتى اسكيلك بيتكم
درجه سنه كلدى بازاری دوشدى . فقط روسيه ده حریت
اعلان اولدني عقبنده هر يرده ادراكمز كنجاريمز بو
نعمت عظماني سوء استعمال ايدهرك ديتمزلك واستقامتمزلك
اظهار ايتكمله هنوز اصول جديده الفت ايمده اولان
اهالى بى بوندن نفرت ايتديار . وسابقا اصول جديده
دشمنلرينه اعتراض ايميه وجاعل اهالى به اصول
جديد بى چورتوب كوسترمك ايجون بيولك بريول آچديار .
وانلرك اكه كلرينه بالار ياغار سورديار . حتى كندلرينك
مسلك سقيمه لرينه سالك اولدني ايجون اصول جديده لك

بن بوکره اصلحه هې حاجی بابا لک پيشدار لري له تماسه بولنديغه دن اکثري طرفدن بو سوالره معروض قالم ، حاجی بابا لک صورتيورلر :

۱ نجی ایوب الانصاری حضرت تارینک مرقدی ريارت ايتديکمز زمان تربهار افندي، قلق، قياقت يرنده علمادن اولمق احتياکی وار، هم حال جاهل آدمه بکنزه ميور. بو آدم رخله سی اوزرینه مسقوف روبله سی قويمش ، بوراده بوندن آشاه اولمز دهرک حاجياره کوسرتيورده ، انک عيینی استيور. حالوکه حاجيارک بمضاري فقرا ويره ميور ، هايدي اونی ويزم ديدک ديدک، يانی باشنده دها بر تربهار وارش ، يزی زورله اورايه صوقديار ، اوراده دها بر ربوبه استيورلر . صوکره آرقا طرفده دها بر تربيه کوتورديار نيسه اورادن بر چيرک ايله قورتلق ، عجبيا بوناره تعريفه حکومت طرفدن تعين اولمش ؟ ير آلتی جامع شريفنده هکذا .

۲ جمه خطبه سی هيچ خوشمزه کينمدي ، بو قدر تفنی ندر ، بوعبادته قواعد عربييه خارجنده مدر شرعاً جائز اولورمی ؟
۳ خطبه زماننده مؤذنلرک باغروب چاغرمه لری نصل تجوز اولنيور ! احاديث صريحه و اتفاق فقها بونک عکسنه دکلی ؟

بن کندی طرفدن معاسز توجيهلر ايله حاجی بابا لری اقناع ايتمه چالشم ايسه ده ، قناعت ايدن حاجی کوردمدم شو سيدن مرجعت نظر دقتی جلب ايدرم .

عبدالرشيد ابراهيم

اک ييوک مؤسسې و بونک تأسيسی ايجون خلافيکرل طرفدن انواع دشناملر ايشتمش اولان داملا عاجلن بارودی حضرتلری و بوقفیری اسکیلاک ايله اتهام ايتديلر . واليوم ايمده لرلر . خلاصه جديداکدن يزيديکجه چيقديلر . بناء عليه جديداک ايله يزيدياکي فرق ايمده اقتدارلری اولين اهالی اصول جديدن روگردان و متفر اولديلر . بو خصوصه بونلر بر درجه معذوردرلر . قباحث هې بيوکره اطاعت ايمین و آنلرک ايزنجيه کينميوب و آنلرک تدابير صحيحه لری و خط حرکتلری برباد ايدنلرده در . ايشته نیم زياده حدتاندکم هې آنلره قارشودر . اگر آنلر و آنلرک مجنونانه حرکتلری اولمايه ایدی اورالده اسکیلاکدن ارقلامش حکمنده ایدی . کنجاريغزک نه کی استقامت سزاک ايتدکلری اوراده اولان همش يلريغزه معلومدر . آنک بيستايه تطويله حاجت يوق بوراده بونک ذکرندن مقصدم مقاله اربانی بونقطه ن غافل اولديغنی ادعا اولميوب بلکه هم ملامارنی ادرالک سز کنجاريغزه قارشو توجيه ايمه لرینی تذکیر ايتمکدر . زیرا اصلاحه آنلر محتاجدرلر . يوقسه اسکی معاذلری ذم ايتک حيوان ميتی سلخ ايتک قينادن اولديغی کي آنلرک اصلاحی مأمول ايتک ايلادن ايمان بکلمک قيلندندر والسلام .

فی ۵ شوال سنه ۱۳۲۸ و ۲۶ ايلول سنه ۱۳۲۶ بولی ايله محب ترقی برذات

حاجی بابا لک کلمکده

مصرده حالت ماليه

بيارسکزرک ، خديو اسماعيلک اسرافيله ديون ايجون برقوبسيون عمومي تشکل ايتشدی ، بودجه نک احضار وتنيديغی مراقبه ايتک اوزره بری فرانسمز ، ديکری

حاجی بابا لره نعلر بابا لوب ونعلر يانديغنی بو آزاده بوی غزتملر من نظر اعتباره آلدیلر و ايجاب ايدنلره تذيياده بولنديلر . بز اوجهنلر دن شيعدی بخت ايتمه لزوم کور . ميوردر . بالکنر برجهت بو صوک کونارده کان حاجيارک نظر دقتی جلب ايتش ، حاجياردن بعضياری بزه مراجعت ايتديلر ، و صورديار ، شول سيدن بزه غزتملر ايله بالواسطه بته حاجی لر آغزندن استغايه ميور قالدی .